

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

OBCE ZEMNÉ NA ROKY 2011-2015

Zemné, január 2014

OBSAH

Úvod

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	6
1.1. Názov orgánu, ktorý program vydal.....	6
1.2. Sídlo orgánu, ktorý program vydal.....	6
1.3. Počet obyvateľov územia, pre ktorú sa program vydáva.....	6
1.4. Rozloha územia a štruktúra ich plôch.....	6
1.5. Ekologická charakteristika územia.....	7
1.6. Štruktúra a stav hospodárstva.....	9
2. AKTUÁLNY STAV ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA V OBCI ZEMNÉ.....	11
2.1. Právny rámec odpadového hospodárstva.....	11
2.1.1. Riadenie odpadového hospodárstva.....	11
2.1.2. Právne predpisy odpadového hospodárstva.....	12
2.2. Vznik a nakladanie s odpadmi v obci Zemné v rokoch 2005-2010.....	13
2.2.1. Vznik odpadov v obci Zemné v rokoch 2005-2010.....	14
2.2.2. Vznik odpadov po hodnotenom období v rokoch 2011-2013.....	15
2.2.3. Nakladanie s odpadmi v obci Zemné v rokoch 2005-2010.....	16
2.2.4. Nakladanie s odpadmi po hodnotenom období v rokoch 2011-2013.....	16
2.3. Komunálne odpady.....	18
2.3.1. Vznik a nakladanie s komunálnymi odpadmi v obci Zemné.....	19
2.3.2. Separovaný zber komunálnych odpadov.....	19
2.4. Zariadenia na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.....	20
2.4.1. Zariadenie na zhodnocovanie odpadov.....	21
2.4.2. Zariadenie na zneškodňovanie odpadov.....	22
2.4.2.1. Skládka odpadov.....	22
3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU.....	23
4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ POH OBCE ZEMNÉ.....	26
4.1. Ciele pre vybrané druhy odpadov.....	26
4.1.1. Komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady.....	26
4.1.2. Biologické odpady.....	27
4.1.3. Elektroodpad.....	27
4.1.4. Odpady z obalov.....	28

Program odpadového hospodárstva obce Zemné na roky 2011-2015

4.1.5. Použité batérie a akumulátory.....	29
4.1.6. Opatrebované pneumatiky.....	29
4.1.7. Stavebný odpad a demolačný odpad.....	30
4.1.8. Odpady s obsahom PCB a zariadenia kontaminované PCB.....	30
4.1.9. Odpadové oleje.....	30
4.2. Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva.....	31
4.2.1. Opatrenia na minimalizáciu vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na ŽP.....	31
4.2.1. Opatrenia na podporu opätovného použitia a recyklácie komunálneho odpadu.....	31
4.2.2. Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre vybrané prúdy odpadov.....	32
5. SMERNÁ ČASŤ POH OBCE ZEMNÉ.....	35
5.1. Zariadenia na zhodnocovanie odpadov.....	35
5.2. Zariadenia na zneškodňovanie odpadov.....	36
5.3. Systémy zberu odpadov.....	36
6. FINANCOVANIE A ROZPOČET ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA.....	39

Úvod

Odpady vznikajú pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnjej i spotrebiteľskej sfére. Ich vznik a hromadenie predstavuje výrazný zásah do životného prostredia. Odpady obsahujú látky, ktoré často ohrozujú prakticky všetky zložky prostredia, t.j. kvalitu vody, ovzdušia a pôdy . Prenikajú do rastlín a cez potravný reťazec ohrozujú zdravie a život živočíchov a ľudskej populácie. Správne nakladanie a hospodárenie s odpadmi sa preto stáva rovnako dôležitým problémom, ako zabezpečenie základných životných potrieb. Obec má v jednotlivých oblastiach a úsekoch starostlivosti o životné prostredie množstvo kompetencií, pričom v oblasti riadenia odpadového hospodárstva možno identifikovať viaceré problémy a otvorené otázky. Nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi upravuje § 39 Zákona o odpadoch č.223/2001 Z. z., pričom ods. 1) priamo definuje: „Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce, a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá obec. Nakladanie s odpadmi zahŕňa zber odpadov, ich prepravu, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodnenia.“ Vyššie uvedený zákon v ďalších odsekoch upravuje povinnosti obcí a miest, ako napríklad povinnosť zaviesť vhodný systém zberu odpadov, povinnosť pripraviť Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) pre príslušnú obec, povinnosť kontrolovať, či konanie pôvodcov odpadov je v súlade s týmto VZN a pod. Aj ďalšou legislatívnou normou – Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých kompetencií z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov, boli na samosprávne orgány prevedené aj niektoré kompetencie na úseku odpadového hospodárstva. Obce v oblasti odpadového hospodárstva vyberajú miestny poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov, prerokovávajú priestupky v odpadovom hospodárstve, poskytujú držiteľovi odpadu informácie o umiestnení a činnosti zariadení na nakladanie s odpadmi na území obce.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2015 je najmä odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov. K tomu je potrebné zaviesť opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a podpora opätovného použitia výrobkov (plány prevencie) a tiež zvýšenie miery zhodnocovania odpadov vrátane energetického zhodnocovania odpadov. POH SR na roky 2011 – 2015 zavádza do praxe hierarchiu odpadového hospodárstva popísanú európskou smernicou o odpadoch. Tá na prvé miesto kladie predchádzanie vzniku odpadov, nasleduje príprava na opätovné použitie, recyklácia, iné zhodnocovanie odpadov a až poslednom mieste je ich zneškodňovanie skládkovaním.

Pre mestá a obce z toho vyplýva, že musia vypracovať vlastné programy odpadového hospodárstva, ktoré musia byť v súlade s krajskými POH.

Predpokladom vypracovania vlastného programu pôvodcu odpadu je schválenie krajského programu odpadového hospodárstva príslušného kraja.

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR) predstavuje strategický dokument v odpadovom hospodárstve Slovenskej republiky na roky 2011 až 2015. Bol vypracovaný v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rastu. Jeho obsah zodpovedá požiadavkám stanoveným v legislatívnych predpisoch SR a EÚ, predovšetkým v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) a smernice 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „nová rámcová smernica o odpade“).

Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015 je v poradí štvrtým POH SR. Vychádza z vyhodnotenia predchádzajúceho POH SR na roky 2005 až 2010, z analýzy súčasných stavu a potrieb odpadového hospodárstva SR. Pri hodnotení stavu odpadového hospodárstva SR je potrebné uviesť, že POH SR na roky 2006 – 2010 nebol rozpracovaný na nižšie úrovne tak, ako požadujú §5 a §6 zákona o odpadoch. V uplynulom období tak neexistoval právny rámec pre plánovanie odpadového hospodárstva, čo malo za následok stagnáciu predovšetkým v oblasti zvyšovania podielu zhodnocovania odpadov.

POH SR je prijatý v čase, kedy sa plní Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 – 2013, na základe ktorého je možné využívať zdroje z fondov EÚ na rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva. POH SR sa vzťahuje na nakladanie so všetkými odpadmi v zmysle definície odpadu v §2 zákona o odpadoch.

Závazná časť POH SR je záväzným dokumentom pre rozhodovacie činnosti orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve. Obvodné úrady životného prostredia sú povinné vypracovať programy krajov na základe cieľov a opatrení stanovených v tomto dokumente.

Program pôvodcu odpadu je potrebné vypracovať do štyroch mesiacov od vydania programu kraja a predložiť ho príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva na schválenie.

Štruktúra POH obce na roky 2011 – 2015 zodpovedá požiadavkám Vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z. z. (príloha č. 4)

POH SR na roky 2011 – 2015 je členený na šesť kapitol s nasledujúcim obsahom:

1. Základné údaje programu obce
2. Súčasný stav odpadového hospodárstva
3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu
4. Závazná časť programu
5. Smerná časť programu
6. Rozpočet odpadového hospodárstva SR

Program obce sa vypracúva pre územie obce Zemné.

1. Základné údaje

1.1. Názov orgánu, ktorý program vydal

Obec Zemné, IČO 00 309 371

1.2. Sídlo orgánu, ktorý program vydal

Zemné č. 268 , 941 22 Zemné

1.3. Počet obyvateľov územia, pre ktorú sa program vydáva

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov. Logickým a nevyhnutným dôsledkom transformačných pohybov v politickej a ekonomickej sfére slovenskej spoločnosti po roku 1989 sú aj posuny v demografickom vývoji. Počet obyvateľov obce v 20. stor. mal stabilne stúpajúcu tendenciu až do roku 1960. Od 70-ych rokov minulého storočia vývoj počtu obyvateľov obce charakterizuje pokles, resp. stagnácia. Pri SODB k 26.5.2001 obec mala 2201 trvale bývajúcich obyvateľov. Podľa výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov k 28.5.2011 v obci bývalo 2276 osôb, čo predstavoval nárast o 75 osôb za 10 rokov.

Podľa ŠÚ SR vekové zloženie obyvateľstva v roku 2012 je nasledovné: muži 1131 a ženy 1141. Z prehľadov ŠÚ SR vyplýva pomerne vysoké percentuálne zastúpenie obyvateľov poproduktívneho veku a nízke percentuálne zastúpenie obyvateľov predproduktívneho veku, čo signalizuje starnutie populácie.

Stredná dĺžka života vyjadruje očakávanú dĺžku života pri narodení jedinca pri zohľadnení počtu úmrtí vo všetkých vekových kategóriách. Obec v porovnaní so SR dosahuje nižšiu strednú dĺžku života aj u mužov aj u žien.

1.4. Rozloha územia a štruktúra ich plôch

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, so sústredenými vidieckymi sídlami. Ide o nížinnú rovinnú oráčinovú krajinu.

Riešeným územím je katastrálne územie obce Zemné. Členené je nasledovne :

Lesný pôdny fond	153,2313 ha
Poľnohospodársky pôdny fond	2 209,5018 ha
Z toho : orná pôda.....	1964,0620 ha
vinice.....	28,7712 ha
záhrady.....	40,9402 ha
ovocné sady.....	72,4518 ha
trvalé trávne porasty.....	103,2766 ha
Vodné plochy.....	91,0462 ha
Zastavané plochy	139,7649 ha
Ostatné plochy.....	40,9516 ha
Celková výmera	2 634,4958 ha

1.5. Ekologická charakteristika územia

Obec Zemné má výmeru 2634,5 ha a nachádza sa v juhozápadnej časti Slovenskej republiky. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho kraja, na úrovni okresov do okresu Nové Zámky (leží v jeho západnej časti).

Obec Zemné zo severu susedí s obcou Palárikovo, z východnej strany s mestom Nové Zámky, z južnej strany s obcami Andovce, Komoča, Kolárovo, Dedina Mládeže, zo západu s obcou Neded.

Katastrálne územie má nepravidelný tvar dlhšou stranou orientovaný v smere severovýchod – juhozápad. Vo východnej časti je územie pomerne úzke, v západnej časti sa rozširuje a končí trojuholníkovým tvarom za riekou Váh.

Hranica katastrálneho územia prebieha väčšinou poľnými cestami, resp. malými vodnými kanálmi a meandrami vodných tokov. V západnej časti v krátkom úseku prebieha osou koryta rieky Váh a v južnej časti prebieha kolmo na koryto Váhu.

Priestorové usporiadanie obce je charakteristické dvomi zastavanými územiami. Ťažisko zástavby je rozvinuté v západnej časti katastrálneho územia, v dotyku s ľavým nábrežím toku Váh. Nachádza sa tu hlavná obytná zóna obce a východným smerom na ňu nadväzuje výrobná zóna. Vo východnej časti katastrálneho územia sa nachádza miestna časť Gúg skladajúca sa z dvoch osád a z 20 rodinných domov. Časť katastrálneho územia nazvaného Malý ostrov sa nachádza na pravom brehu toku Váhu. Je tu sedem obývaných domov. Ostatné časti riešeného územia tvorí poľnohospodárska pôda, členená komunikáciami a upravenými vodnými kanálmi. Pri m. č. Gúg sa nachádza jazero. Osou územia, vo východo -západnom smere prebieha hlavná komunikácia, napájajúca obec na nadradený dopravný systém južného Slovenska.

Obec Zemné sa nachádza v oblasti Podunajská nížina, podoblasti Podunajská rovina, v časti Novozámocké plánevy. Od Nových Zámok je vzdialená 15 km smerom západným. Z geomorfologického hľadiska má riešené územie rovinatý charakter s minimálnym výškovým rozdielom medzi najnižším a najvyšším miestom katastrálneho územia (od 109 do 120 m n. m.). V západnej časti územia preteká v severo-južnom smere rieka Váh s obojstrannými hrádzami. Cez územie prebieha viacero umelých vodných kanálov. Východnou časťou územia preteká Dlhý kanál, strednou časťou preteká Komočský kanál. Okrem nich sa na riešenom území nachádza viacero menších prepojovacích a odvodňovacích kanálov. Pozdĺž toku Váhu prebieha kanál zachytávajúci priesakové vody. Východná časť územia je takmer úplná rovina. Podložie v západnej polovici územia je tvorené štvrtohornými (kvartérnymi) nivnými holocénnymi sedimentmi a splachmi. Východná časť katastrálneho územia je tvorená fluvialnými pleistocénnymi štrkopieskovými terasami a sprašami. Riešené územie je charakteristické takmer úplným odlesnením. Vzrastlá stromová a krovinná vegetácia sa vyskytuje v západnej polovici územia iba sporadicky pozdĺž Váhu a vodných kanálov a bývalých meandrov tokov. Vo východnej a severnej časti územia sa vyskytujú sporadicky enklávy vzrastlej vegetácie okolo vodnej plochy pri osade Gúg a okolo pozostatkov meandrov. Líniová forma vzrastlej vegetácie sa vyskytuje pozdĺž komunikácií a čiastočne pozdĺž vodných kanálov. Relatívne najbohatšie zastúpenie má vzrastlá vegetácia na západnom a severovýchodnom okraji zastavaného územia, a tiež vo vnútri zastavaného územia.

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov

zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

Tab. 1 Vybrané charakteristiky chráneného vtáčieho územia Dolné Považie

Výmera	35 907
Prekryv so sieťou CHÚ :	0%
V pôsobnosti :	CHKO Dunajské luhy
Lokalizácia chráneného územia :	
Kraj :	Nitrianský
Okres :	Nové Zámky, Komárno
Kataster :	Jatov, Rastislavice, Tvrdošovce, Šurany, Mlynský Sek, Dolný Ohaj, Veľké Lovce, Palárikovo, Nitriansky Hrádok, Bánov, Bešeňov, Nové Zámky, Branovo, Dvory nad Žitavou, Zemné, Andovce, Komoča, Kolárovo, Nesvady, Bajč, Imeľ, Bohatá, Vrbová nad Váhom, Hurbanovo, Martovce, Svätý Peter, Komárno
Charakteristika : Dolné Považie s dostatkom rovinných a mokradných biotopov poskytuje dobrú trofickú základňu pre kaňu močiarnu (<i>Circus aeruginosus</i>). Prítomnosť lesíkov, rozptýlenej stromovej vegetácie a krovinatých porastov ešte zvyšuje hodnotu chráneného vtáčieho územia a vytvára vhodné podmienky pre hniezdenie ľabtušky poľnej (<i>Anthus campestris</i>), strakoša kolesára (<i>Lanius minor</i>), d'atľa hnedkavého (<i>Dendrocopos syriacus</i>) a krakľe belasej (<i>Coracias garrulus</i>).	

Prameň: ŠOP SR, 2005

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Na základe uznesenia vlády SR č. 66 zo dňa 9.7.2003 do riešeného územia zasahuje 1 navrhované chránené vtáčie územie: Chránené vtáčie územie Dolné Považie.

V k.ú. obce Zemné sa nachádza 1 maloplošné chránené územie v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny: Chránený areál Moľvy. Chránený areál Moľvy bol vyhlásený všeobecnou záväznou vyhláškou Krajského úradu v Nitre č. 1/2001 zo dňa 25. októbra 2001 z dôvodu zabezpečenia ochrany zachovalých mokradových spoločenstiev v intenzívne poľnohospodársky obhospodarovanej krajine. Chránený areál o výmere 8,5260 ha je zvyškom pôvodného lužného porastu sformovaného pri starších odvodňovacích kanáloch so zachovalými pásmi vlhkých lúk. Chránené územie sa nachádza severozápadne od obce Andovce pri osade Gúg, južne od vodnej nádrže vzniknutej po ťažbe v k. ú. Zemné.

Z hľadiska ekologickej stability sú v katastrálnom území zastúpené tieto prvky územného systému ekologickej stability:

- nadregionálny biokoridor rieky Váh
- miestny biokoridor Komočského kanála
- miestny biokoridor Dlhého kanála

Pozdĺž lokality Piesčiny v smere sever – juh sa tiahnu brehové porasty s vysokou ekologickou hodnotou. Z hľadiska poľnohospodárskeho je celé územie odvodnené, závlahy sa prevádzajú najmä v lokalitách Horné družstevné a Chrenisko.

Vo východnej časti sídla Zemné v kontaktnej zóne s poľnohospodárskou krajinou sa nachádza navrátny zdroj pitnej vody, s vyhláseným pásmom hygienickej ochrany II. stupňa (t. č. nevyužívaný).

1.6. Štruktúra a stav hospodárstva

Širší priestor obce – okres Nové Zámky – patrí do kategórie priemyselno-poľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie má poľnohospodárstvo, stavebnícky a potravinársky priemysel a rôzne menšie priemyselné odvetvia, nenáročné na kvalifikačnú úroveň pracovnej sily.

Poľnohospodárstvo je najrozšírenejšou aktivitou v záujmovom území. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 2209,7 ha, čo predstavuje 83,9% z jej celkovej výmery. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj vysoký podiel poľnohospodárskej pôdy využívannej ako orná pôda – 88,9%.

V transformačnom procese novozaložené subjekty uprednostnili v podmienkach vysokej rizikovosti poľnohospodárskej výroby najmä právne formy s nižšou mierou osobnej zodpovednosti za záväzky podniku, väčšina účastníkov poľnohospodárskej produkcie mikropriestoru obce je aktívna v právnej forme spol. s r.o., napriek tomu v riešenom území najväčší agropodnik má právnu formu družstvo: **Poľnohospodárske družstvo v Zemnom (zamestnáva cca 115 osôb).**

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska. Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy. Ďalšími významnými komoditami sú olejniný (repka olejná, slnečnica) a d'ateliny. K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patria zeleniny. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a cesnak. Pestovanie zelenín prebieha sčasti vo fóliovníkoch. V riešenom území je rozšírené aj intenzívne pestovanie melónov.

Živočíšna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočíšnych výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu. Nosným programom živočíšnej výroby záujmového územia bol v minulosti chov ošípaných, avšak v súčasnosti ich stav výrazne poklesol (prevažná väčšina stajní je prázdna), bývalé poľnohospodárske areály predstavujú veľký potenciál na rozvoj výrobnopodnikateľských aktivít. V obci (ako i v jej mikropriestore) tradične veľký význam má chov ošípaných a hydiny v prídomových hospodárstvach. Chov hydiny v prídomových hospodárstvach je orientovaný hlavne na sliepky a na produkciu vajec.

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

V mikroregióne obce má tradíciu aj **včelárstvo**, čoho hlavným produktom je med (v záujmovom území sa med produkuje z kvetu repky olejnej, agáta, slnečnice). Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis a materská kašička. Spolupráca medzi včelármi a poľnohospodárskymi subjektmi používajúcimi chemické postrekovanie rastlín je dobrá.

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála **poľovnej zvere** (srnec, zajac, bažant).

Dávnej tradícii sa v okolí obce teší **rybárstvo** (veľa možností rybolovu poskytujú rieka Váh a rybník pri miestnej časti Gúg), ktoré tvorí doplnkovú časť odvetvia pôdohospodárstva. Podmienky ochrany, chovu a lovu rýb a ostatných vodných organizmov tak, aby priamo alebo prostredníctvom ekologických väzieb nedochádzalo k narušeniu vodných ekosystémov a k ohrozeniu genofondu rýb, upravuje zákon č. 130/2002 Z. z., v znení neskorších predpisov.

Predmetné územie patrí k málo lesnatým územiám SR, lesnatosť k. ú. obce je nízka (podiel lesného pôdneho fondu je len 5,8%, kým celoštátny priemer je 41%), čo je dôsledkom nížinnej polohy územia, kde maximum pôdy je intenzívne využívané na poľnohospodársku výrobu.

Rozvoj **priemyslu** v mikropriestore obce (v okrese/obvode Nové Zámky) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Priemyselná výroba obce je slabá, priemyselnú výrobu zastupujú predovšetkým **samostatne zárobkovo činné osoby so svojimi domácimi aktivitami, ako stolárstvo, výroba nábytku a bytových doplnkov, zámočníctvo**, atď.. Avšak v obci sa nachádza aj silnejší ekonomický subjekt priemyselnej výroby, a to :

- **spoločnosť Tectum Novum, a.s.** – ktorá pôsobí na slovenskom stavebnom trhu s výrobou drevených strešných konštrukcií od roku 1997, zamestnáva cca. 50 osôb.

Škála poskytovaných **trhových služieb** v obci je pomerne úzka a aj tie sa vo väčšine prípadov rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nachádzajú služby, ako: **poskytovanie služieb reštauračného stravovania, pohrebná služba, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb, obchodná činnosť s ovocím, zeleninou, kvetmi, zmiešaným tovarom, potravinami, nápojmi, tabakom, drogerijným tovarom, odevmi; stávková kancelária, zámočnícke služby, poskytovanie IT a dátových služieb** atď.

V 2011- 2013 v obci sa nachádzali **3 pohostinstvá, 1 reštaurácia a 1 cukráreň**.

Záverečnú časť pohybu materiálnych produktov na ich ceste od výroby k spotrebe zabezpečuje maloobchod, ktorého cieľom je predaj vyrobených tovarov spotrebiteľom. Sieť maloobchodných predajní predstavujú **4 predajne potravín, 1 predajňa zmiešaného tovaru I kvetinárstvo, 1 pekáreň**.

Priemerný obrat maloobchodov na jedného obyvateľa je nižší než celoslovenský priemer, čo je dôvodom nízkych finančných príjmov tunajšieho obyvateľstva.

Zariadenia **peňažných služieb** v obci sa nenachádzajú (okrem **Poštovej banky a.s.** na miestnom poštovom úrade), najbližšie sú lokalizované v mestách Nové Zámky a Kolárovo.

Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je relatívne dobrá. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách.

2. Aktuálny stav odpadového hospodárstva v obci Zemné

2.1. Právny rámec odpadového hospodárstva

Nakladanie s odpadmi v Slovenskej republike upravuje celý rad všeobecne záväzných právnych predpisov; 5 zákonov, 3 nariadenia vlády SR, 10 vyhlášok MŽP SR, 2 oznámenia Ministerstva zahraničných vecí SR a 1 oznámenie MŽP SR. Okrem toho s oblasťou odpadového hospodárstva súvisia aj viaceré ďalšie predpisy.

Základným východiskom pre vypracovanie Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky je zákon o odpadoch a vyhláška MŽP SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 310/2013 Z. z.“). V Slovenskej republike sa programy odpadového hospodárstva vypracúvajú na troch úrovniach:

- na celoštátnej úrovni – Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky,
- na úrovni kraja,
- programy odpadového hospodárstva jednotlivých pôvodcov odpadov a obcí.

Podrobnosti o obsahu programov odpadového hospodárstva ustanovuje vyhláška č. 310/2013 Z. z. Na obsah POH SR možno z vyhlášky č. 310/2013 Z. z. uplatniť len základné ustanovenie o obsahu programov uvedené v § 2 ods. 1a najmä ods. 2.

2.1.1. Riadenie odpadového hospodárstva

Ústredným orgánom štátnej správy v odpadovom hospodárstve je Ministerstvo životného prostredia (MŽP SR). Výkon štátnej správy na úseku odpadového hospodárstva zabezpečuje MŽP SR, odbor odpadového hospodárstva (OOH), ktorý pôsobí v rámci sekcie environmentálneho hodnotenia a riadenia. Ostatnými orgánmi štátnej správy v odpadovom hospodárstve sú:

- Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP);
- Obvodné úrady životného prostredia v sídle kraja (OÚ ŽP);
- okresné úrady – odbor starostlivosti o životného prostredia.

Štátnu správu v odpadovom hospodárstve vykonávajú ďalej obce, Štátna energetická inšpekcia, Slovenská obchodná inšpekcia a colné orgány.

Orgánmi štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve sú

- SIŽP;
- úrady životného prostredia (KÚ ŽP a OÚ);
- Štátna energetická inšpekcia (ŠEI) vo vzťahu k zariadeniam kontaminovaným PCB, ktoré ešte nie sú odpadom;
- Slovenská obchodná inšpekcia (SOI) vo vzťahu k akumulátorom a batériám a elektrozariadeniam vo fáze výroby a zákonu o obaloch;
- Obce vo vzťahu k prejednávaniu priestupkov;
- Colné orgány vo vzťahu k cezhraničnej preprave odpadov.

Odborné zázemie pre výkon štátnej správy v odpadovom hospodárstve je sústredené v Slovenskej agentúre životného prostredia (SAŽP) s ústredím v Banskej Bystrici. Špecializovaným pracoviskom SAŽP, ktoré plní funkciu technicko-informačného zázemia MŽP SR pre oblasť odpadov, je Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažérstva v Bratislave.

2.1.2. Právne predpisy v odpadovom hospodárstve

Nakladanie s odpadmi v Slovenskej republike upravuje celý rad všeobecne záväzných právnych predpisov.

Oblasť odpadového hospodárstva :

- Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“)
- Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 127/2006 Z. z. o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 515/2008 Z. z.
- Zákon č. 119/2010 Z. z. o obaloch a o zmene zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obaloch“)
- Zákon č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 153/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity a termíny pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a ich recyklácie
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 388/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 206/2010 Z. z.
- Nariadenie vlády SR č. 66/2007 Z. z. o prístavných zberných zariadeniach na lodný odpad a na zvyšky nákladu
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 310/2013 Z. z.“)
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 125/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spracúvaní starých vozidiel a o niektorých požiadavkách na výrobu vozidiel v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 126/2004 Z. z. autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovení osôb oprávnených na vydanie posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb v znení vyhlášky č. 209/2005 Z. z.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 127/2004 Z. z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu, o zozname výrobkov, materiálov a zariadení, za ktoré sa platí príspevok do Recyklačného fondu, a o podrobnostiach o obsahu žiadosti o poskytnutie prostriedkov z Recyklačného fondu v znení vyhlášky č. 359/2005 Z. z.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 135/2004 Z. z. o dekontaminácii zariadení s obsahom polychlórovaných bifenylov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 315/2010 Z. z. o nakladaní s elektrozariadeniami a s elektroodpadom v znení neskorších predpisov

- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 91/2011 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o obaloch
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 81/2011 Z. z. o zálohovaní obalov na nápoje
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 255/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR č. 60/1995 Z. z. o prístupí Slovenskej republiky k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní.
- Oznámenie Ministerstva životného prostredia SR č. 75/2002 Z. z. o vydaní výnosu č. 1/2002, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov
- Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR č. 593/2004 Z. z. o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach.

Súvisiace predpisy:

- Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší
- Zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov . Od 15.03.2013 je nahradený zákonom č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2.2. Vznik a nakladanie s odpadmi v obci Zemné v rokoch 2005-2010

Účelom odpadového hospodárstva je predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu najmä rozvojom technológií šetriacich prírodné zdroje, zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín, využívať odpady ako zdroj energie a zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Zber vzniknutého odpadu na území obce a nakladanie s ním je časťou manažmentu odpadového hospodárstva urbanizovaného celku, pričom dôležitú úlohu tu zohrávajú lokálne podmienky. Jednotlivé oblasti, ktoré manažment pri nakladaní s odpadom riadi súvisia predovšetkým :

- s množstvom vyprodukovaných odpadov,
- so zložením odpadov (aj z hľadiska komodít),
- so spôsobom zberu odpadov,
- s prepravou odpadov (zbernými vozidlami),
- so zhodnocovaním odpadov,
- a so zneškodňovaním odpadov

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce, a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá obec. Nakladanie s odpadmi zahŕňa zber odpadov, ich prepravu, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodnenia. Vyššie uvedený zákon v ďalších odsekoch upravuje povinnosti obcí a miest, ako napríklad povinnosť zaviesť vhodný systém zberu odpadov, povinnosť pripraviť Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) pre príslušnú obec, povinnosť kontrolovať, či konanie pôvodcov odpadov je v súlade s týmto VZN a pod.

Úlohou odpadového hospodárstva obcí je predovšetkým :

- Podporovať vo všetkých oblastiach vzniku odpadov separovaný zber pre rozvoj recyklácie materiálov zo zhodnotiteľných odpadov, (papier, sklo, plasty ...)
- Zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu zhodnocovaného aeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn),
- Zvyšovať účinnosť separovaného zberu odpadov z obalov v celej šírke materiálov používaných pre tento účel,
- Obmedzovať množstvo interného odpadu ukladaného na skládky a tento využívať v cestnom staviteľstve alebo ako materiál pri uzatváraní skládky, rekultivačných prácach a podobne,
- Zabezpečiť podľa potreby zber a prepravu objemných odpadov (starý nábytok, koberec, kuchynské linky, umývadlá, ...) na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia,
- Znižovať množstvo odpadov podľa prílohy č. 6 k zákonu o odpadoch, ktoré je potrebné pred uložením na skládku stabilizovať.

Manažment odpadového hospodárstva teda predstavuje sled operácií, ktoré vznikajú tvorbou odpadu u producenta a končia v mieste spracovania respektíve v mieste zneškodnenia odpadu.

Údaje o vzniku a nakladaní s odpadmi vychádzajú z nasledovných zdrojov:

- Hlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním
- Evidenčné listy odpadov
- Evidenčné listy zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

2.2.1. Vznik odpadov v obci Zemné v rokoch 2009-2010

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby- podnikateľa. Za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení (§ 2 ods. 14 zákona o odpadoch). Každoročne od roku 2005 mal vznik komunálnych odpadov v obci Zemné stúpajúcu tendenciu. V roku 2010 bol však zaznamenaný pokles vzniku komunálnych odpadov, čoho hlavnou príčinou môže byť ekonomická situácia a negatívny vývoj v oblasti hrubého domáceho produktu, ktorý má na výške vzniku komunálnych odpadov, okrem iných faktorov, veľký podiel.

V hodnotenom období v obci Zemné vzniklo priemerne 330 t odpadov ročne. V roku 2005 ročný objem odpadu predstavovalo cca 300 t, v rokoch 2008 a 2009 ročný objem komunálneho odpadu sa zvýšil na cca 350 t avšak v roku 2010 dochádza k poklesu vzniku odpadov oproti predošlým rokům, kedy vzniklo najviac odpadov.

Tab. 2 Vznik odpadov v obci Zemné v rokoch 2005-2010

Odpady	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zmesový komunálny odpad	301	301	314	350	353	296
Z toho vyseparované zložky			7	26	6	12

2.2.2. Vznik odpadov po hodnotenom období v rokoch 2011-2013

Obec mal v hodnotenom období čiastočne zrealizovaný separovaný systém zberu komunálneho odpadu. Separovali sa len základné zložky komunálneho odpadu. Zmesový komunálny odpad bol odvážaný na skládku III. stavebnej triedy do obce Neded. V roku 2004 bolo v obci vyprodukovaných 247 t komunálneho odpadu (KO). Organický odpad bol zapracovávaný v záhradách do pôdy.

Na urýchlenie zavedenia systému separovaného zberu komunálneho odpadu s dotried'ovaním a čiastočným využívaním odpadu ako druhotnej suroviny obec vybuodovala v roku 2010 zberný dvor a kompostáreň pre dotried'ovanie odpadu na východnej strane obce v rámci areálu poľnohospodárskeho družstva, ktorý je v prevádzke od 07/2011.

Nasledovné hodnoty ukazujú zlepšenie stavu v súvislosti so zberom, triedením a využívaním odpadov. Ekodvor a kompostáreň umožnili zvýšenie počtu separátov, zhodnotenie BRO vo forme kompostu a zmiernili dôsledky klimatických zmien spôsobovaných nepriaznivým vplyvom skládkových plynov. Obec teda má zabezpečený ucelený systém separovaného zberu komunálneho odpadu s možnosťou kompostovania BRO.

Tab. 3 Vznik odpadov po hodnotenom období v rokoch 2011-2013

Odpady	2011	V %	2012	V %	2013	V %
Zmesový komunálny odpad	352	74,8%	470	74,2%	425	78,7 %
Separovaný odpad	118	25,2%	163	25,8%	115	21,3 %
Komunálne odpady celkom	470	100%	633	100%	540	100%

Obec Zemné po hodnotenom období (po uvedení prevádzky Ekodvora kompostárne zabezpečila separáciu nasledovných zložiek vzniknutého komunálneho odpadu a nebezpečného odpadu na území obce:

- 1/ **200139** plasty (PET flaše)
- 2/ **200102** sklo
- 3/ **200101** netriedený zberový papier
- 4/ **200111** textílie

- 5/ **200110 šatstvo**
- 6/ **200140 kovy**
- 7/ **200136 vyradené elektrické a elektronické zariadenia**
- 8/ **200123 vyradené elektrické a elektronické zariadenia (N)**
- 9/ **200135 vyradené elektrické a elektronické zariadenia (N)**
- 10/ **160103 opotrebované pneumatiky**
- 11/ **200134 batérie z komunálneho odpadu**
- 12/ **9191001 odpady zo železa a ocele**
- 13/ **179900 drobné stavebné odpady z obcí**
- 14/ **200201 biologicky rozložiteľný odpad BRO**
- 15/ **200108 biologicky rozložiteľný kuchynský odpad BRKO**
- 16/ **200 125 jedlé oleje a tuky**

2.2.3. Nakladanie s odpadmi v obci Zemné v rokoch 2005-2010

Na základe z údajov tabuľky č. 2 vyplýva, že od roku 2005-2010 bol z celkovej produkcie odpadov v obci Zemné materiálovo zhodnotených celkovo 51 t odpadov (jedná sa o vyzbierané zložky KO sklo, papier, kovy a plasty) a zneškodňovaných skládkovaním bolo 1864 t komunálnych odpadov. Obec Zemné v tej dobe nevyužíval iné spôsoby zhodnotenia a zneškodňovania komunálneho odpadu. Najvyužívanejším spôsobom zneškodňovania odpadu v obci je skládkovanie. Z celkového množstva odpadov vyprodukovaných v rokoch 2005 -2010 bolo **97,33 %** bolo skládkovaných na riadenej skládke STKO N-14 v k. ú. Neded. (Obec Zemné je spoluvlastníkom STKO N-14).

2.2.4. Nakladanie s odpadmi po hodnotenom období v rokoch 2011-2013

Z údajov tabuľky vzniku odpadov od roku 2011-2013 môžeme konštatovať jednoznačne zlepšenie stavu odpadového hospodárstva v obci Zemné. Z celkovej produkcie odpadov bolo materiálovo zhodnotených celkovo 386 t odpadov (jedná sa o vyzbierané zložky KO vedené vyššie v bode 2.2.2.) a zneškodňovaných skládkovaním bolo 1247 t komunálnych odpadov. Obec Zemné toho času využíva ďalšie spôsoby zhodnotenia a zneškodňovania komunálneho odpadu. Aj naďalej prevláda skládkovanie odpadov nad ostatnými spôsobmi nakladania s odpadom, avšak môžeme konštatovať, že z celkového množstva odpadov vyprodukovaných v rokoch 2011-2013 bolo 76 % bolo skládkovaných na riadenej skládke, teda o **21 % menej**, ako v hodnotenom období.

Medzi činnosti zhodnocovania patria

- R1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom.
- R2 Spätné získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel.
- R3 Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov).
- R4 Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín.
- R5 Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov.
- R6 Regenerácia kyselín a zásad.
- R7 Spätné získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia.
- R8 Spätné získavanie komponentov z katalyzátorov.
- R9 Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie.
- R10 Úprava pôdy na účel dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo na zlepšenie životného prostredia.

- R11 Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach R1 až R10.
 R12 Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11.
 R13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)

Metódy zneškodňovania:

- D1 Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov).
 D2 Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.).
 D3 Hĺbková injeckcia (napr. injeckcia čerpatelných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložísk atď.).
 D4 Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, rybníkov alebo lagún atď.).
 D5 Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia atď.).
 D6* Vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipienta okrem moria oceánov.
 D7* Vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno.
 D8 Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12.
 D9 Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia atď.).
 D10 Spaľovanie na pevnine.
 D11* Spaľovanie na mori.
 D12 Trvalé uloženie (napr. umiestnenie kontajnerov v baniach atď.).
 D13 Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorej z činností D1 až D12.
 D14 Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až D12.
 D15 Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).

Tab. 4 Skupina nakladania s odpadmi

Skupina nakladania	Kód nakladania
01 - zhodnocovanie materiálové	R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R11, R12
02 - zhodnocovanie energetické	R1
03 - zhodnocovanie ostatné	R10, R13
04 - zneškodňovanie skládkovaním	D1, D3, D5, D12
05 - zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	D 10
06 - zneškodňovania ostatné	D2, D4, D8, D9, D13, D14, D15
07 – iný spôsob nakladania	DO*, O**, Z***

*DO – Odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti

**O – Odovzdanie odpadu inému subjektu na ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie (zrušené vyhláškou MŽP SR č. 301/2008 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2009)

***Z – Zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie odpadov pred ďalším nakladaním s nimi na mieste vzniku

Tab. 5 Nakladanie s odpadmi v obci Zemné v rokoch 2011-2013

Názov odpadu	Číslo odpadu	Spôsoby nakladania s odpadom
Zmesový komunálny odpad	200301	04
Plasty	200139	01
Netriedený zberový papier	200101	01
Kovy	200140	01
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	200123,200135,200136	01, 03
Sklo	200102	01
Textílie	200111	01
Šatstvo	20110	01
BRO	200201	01
BRKO	200108	02
DSO	179900	01
Opotrebované pneumatiky	160103	01
Jedlé oleje a tuky	200125	02
Batérie z komunálneho odpadu	200134	01
Odpady zo železa a ocele	9191001	01

2.3. Komunálne odpady

Podľa definície uvedenej v § 2 ods. 14 možno komunálny odpad rozdeliť na základe jeho tvorby na 3 skupiny odpadov:

- odpad z domácností vznikajúci pri činnosti fyzických osôb, pričom za tento odpad sa považuje aj odpad z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na individuálnu rekreáciu a z garáží,
- odpad podobných vlastností a zloženia ako podľa písmena a), ktorého pôvodcom je každá právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti tejto osoby,
- odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a
- priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení.

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá **obec**. Upravuje podrobnosti o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi a elektroodpadmi z domácností v príslušných všeobecne záväzných nariadeniach.

Náklady na činnosti spojené s nakladaním s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom je hradená z miestneho poplatku, ktorý vyplýva pre obec Zemné z príslušného všeobecne záväzného nariadenia a ktorý platí obyvateľ, fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba priamo obci.

Výnosy miestneho poplatku sa využívajú výlučne na úhradu nákladov spojených s nakladaním s komunálnym odpadom.

Obec Zemné zabezpečuje nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom na území obce hlavne prostredníctvom spoločnosti Brantner Nové Zámky s. r. o.

2.3.1. Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom v obci Zemné

Každoročne od roku 2005 má vznik komunálnych odpadov stúpajúcu tendenciu. V roku 2010 bol však zaznamenaný pokles vzniku komunálnych odpadov, čoho hlavnou príčinou môže byť súčasná ekonomická situácia a negatívny vývoj v oblasti hrubého domáceho produktu, ktorý má na výške vzniku komunálnych odpadov, okrem iných faktorov, veľký podiel.

Skládkovanie odpadov zostáva aj naďalej najdominantnejším spôsobom nakladania s komunálnymi odpadmi. Významnejšie energetické a materiálové zhodnotenie dosiahla obec v rokoch 2011-2013, až po zriadení prevádzky nového ekodvora a kompostárne.

2.3.2. Separovaný zber komunálnych odpadov

Separovaný zber komunálnych odpadov (t.j. odpadov od občanov) je zber oddelených zložiek komunálnych odpadov. Jedná sa o mechanické oddelenie (napr. rukou) určitej časti odpadu a jej umiestnenia do samostatnej nádoby na to určenej. Hlavným cieľom separovaného zberu je vyzbierať najväčšie množstvo zhodnotiteľných odpadov, ktoré nebudú skládkované. Separovaným zberom komunálnych odpadov je možné nahradiť primárne surovinné zdroje a šetriť tak životné prostredie a chrániť zdravie obyvateľstva.

V Slovenskej republike platí od 1.1. 2010 povinnosť pre obce zaviesť povinný separovaný zber pre 4 zložky komunálnych odpadov: papier, plasty, sklo a kovy. Ako vidno z tab. 3, separovaný zber má každoročne má stúpajúcu tendenciu aj keď v hodnotenom období od roku 2005-2010 je v niektorých rokoch zaznamenaná stagnácia. Napriek týmto ukazovateľom sa očakáva, že množstvá vyseparovaných odpadov budú každoročne rásť, na čom sa podieľajú také investičné projekty, ako bola výstavba ekodvora a kompostárne.

Tab. 6 Separovaný zber odpadu v roku 2012

(v tonách)

Názov odpadu	číslo odpadu	kategória odpadu	Množstvo odpadu
BRO - zelený odpad	200201	O	60,04
DSO - drobné stavebné odpady	17 99 00	O	63,85
Netriedený zberový papier	200 101	O	18,61
Textílie	200 111	O	1,71
Sklo	200 102	O	2,45
Plasty	200 139	O	9,32
Plasty - fólie	200 139	O	1,16
Opotrebované pneumatiky	16 01 03	O	0,58
Kovy	200 140	O	0,70
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	200 136	O	0,05
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	200 135	N	0,39
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	200 123	N	0,15

Tab. 7 Zmluvní partneri a stav zabezpečenia zberu a zneškodnenie vyseparovaných zložiek odpadu v roku 2013

Názov odpadu	číslo odpadu	Zmluvný partner
BRO - zelený odpad	200201	Kompostáreň Zemné/PD Zemné
BRKO - kuchynský	200 108	Bemia plus, s. r. o. Šurany - vo fáze prípravy
Jedlé oleje a tuky	200 125	INTA s. r. o. Trenčín
DSO - drobné stavebné odpady	17 99 00	Zberný dvor Zemné- EKODVOR
Netriedený zberový papier	200 101	Zberné suroviny, a.s. Nové Zámky
Textílie	200 111	Peter Kucharčík, Žilina
Šatstvo	200 110	Peter Kucharčík, Žilina
Sklo	200 102	General Plastic, a.s. Kolárovo
Plasty	200 139	General Plastic, a.s. Kolárovo
Plasty - fólie	200 139	OMNEIL, s. r. o. Palárikovo
Opatrebované pneumatiky	16 01 03	DRON SKLADY s.r.o., Mliečany - vo fáze prípravy
Odpady zo železa a ocele	9 191 001	FERRUM LBB, s. r. o. Komoča
Kovy	200 140	FERRUM LBB, s. r. o. Komoča
Batérie z komunálneho odpadu	200 134	Metal Servis Recycling, s. r. o. Banská Bystrica
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	200 136	ASEKOL SK , s. r. o.
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	200 135	Metal Servis Recycling, s. r. o. Banská Bystrica
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	200 123	Metal Servis Recycling, s. r. o. Banská Bystrica

2.4. Zariadenia na zhodnocovanie a zneškodnenie odpadov

Infraštruktúru v odpadovom hospodárstve tvoria stavby, budovy, rôzne technologické zariadenia a prevádzky, ako aj stroje používané na nakladanie s odpadmi, t.j.

- zariadenia na zber a zhromažďovanie odpadov
- zariadenia na zhodnocovanie odpadov
- zariadenia na úpravu odpadov
- zariadenia na zneškodňovanie odpadov
- zariadenia na prepravu odpadov.

Prvoradým cieľom politiky v oblasti nakladania s odpadmi by mala byť minimalizácia negatívnych účinkov tvorby a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Infraštruktúra zariadení na úpravu a materiálové zhodnocovanie odpadov v SR v poslednom období zaznamenala významný pokrok. Dosiadnutý stav charakterizuje výrazná diverzifikácia možností zhodnocovania odpadov v SR, technický/technologický pokrok zhodnocovania dôležitých druhov odpadov, zvýšenie úrovne logistiky nakladania s odpadmi so zameraním na zhodnocovanie odpadov, zabezpečenie kapacitných potrieb zhodnocovania niektorých druhov odpadov, sústreďovanie kapacít na zhodnocovanie odpadov do menšieho počtu podnikateľských subjektov s vyššou logistikou ich prevádzky, efektívnejšia spolupráca so subjektmi zaoberajúcich sa zberom a prepravu odpadov do zariadení na zhodnocovanie odpadov.

Vývoj infraštruktúry odpadového hospodárstva aj v obci Zemné prešiel teda zložitým procesom. Postupné zlepšovanie stavu a všeobecne nakladania s odpadmi sa realizuje na oboch úrovniach, a to priamo u pôvodcov odpadov, u ktorých sa nakladanie s odpadmi na mieste ich vzniku stalo súčasťou domácich aktivít, a činnosťou obce, ktorá v

oblasti nakladania s odpadmi poskytuje pôvodcom odpadov služby zamerané na minimalizáciu vplyvu nakladania s odpadmi na životné prostredie.

2.4.1. Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

Zariadenie na zhodnocovanie odpadov podľa zákona je zariadenie určené na výkon aspoň jednej z činností uvedených v prílohe č. 2 zákona o odpadoch (R1 až R13), ktoré je tvorené technickou jednotkou so súborom strojov a zariadení prevádzkovaných podľa dokumentácie k nim, pričom činnosti nimi vykonávané navzájom súvisia a majú technickú nadväznosť, ak je takéto zariadenie vzhľadom na jeho konštrukčné riešenie pevne spojené so stavbou, alebo aj priestor v ktorom sa takéto zariadenie nachádza.

Novelou č. 343/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa zmenilo znenie definície zariadenia na zhodnocovanie odpadov, keď sa z§ 2 ods. 16 zákona o odpadoch vypustila posledná veta, ktorá sa následne vložila do § 7 písm. c) zákona o odpadoch. Doterajšia právna úprava spôsobovala, že kompostárne s ročnou produkciou kompostu neprevyšujúcou 10 ton v zmysle definície nemali byť považované za zariadenie na zhodnocovanie odpadov podľa § 2 ods. 16 zákona o odpadoch, i keď sa v nich odpad skutočne zhodnocoval. Zároveň sa na ich zriadenie a prevádzku nevyžadoval súhlas podľa § 7 ods. 1 zákona o odpadoch a nevzťahovali sa na ňu ani ďalšie povinnosti.

Zmena, ktorú priniesla novela zákona o odpadoch súčinnosťou od 1. 1. 2013 spočíva vtom, že kompostáreň s ročnou produkciou kompostu neprevyšujúcou 10 ton sa považuje za zariadenie na zhodnocovanie odpadov, naďalej sa však nevyžaduje súhlas na jej zriadenie a prevádzku, ale ostatné povinnosti vyplývajúce zo zákona o odpadoch ostali nedotknuté ako napr. povinnosti prevádzkovateľa zariadenia na zhodnocovanie odpadov v zmysle vyhlášky č. 283/2001 Z. z.

Minimálne podmienky zriadenia kompostárne s ročnou produkciou kompostu neprevyšujúcou 10 ton:

- a) kompostáreň musí byť oplotená a uzamykateľná
- b) označená informačnou tabuľou
- c) priestory na zhromažďovanie odpadov musia byť navrhnuté, vybudované a prevádzkované tak, aby nemohlo dôjsť k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie.

Ďalej sa odporúča preto jeho umiestnenie:

- vo vzdialenosti min. 50 metrov od zdroja povrchových vôd
 - vo vzdialenosti min. 100 metrov od zdroja pitnej vody, minerálnych prameňov
 - mimo záplavového územia
- d) musí byť vypracovaná a vedená prevádzková dokumentácia min. v rozsahu Prevádzkového poriadku a Prevádzkového denníka
 - e) musí byť vedená evidencia privezených a prebraných biologických odpadov
 - f) musia byť každoročne podávané hlásenia v zmysle vyhlášky č. 283/2001 Z. z.

Zariadenie obce Zemné s názvom „Ekodvor a kompostáreň“ t.j. zberný dvor na separovaný odpad a tzv. komunitná kompostáreň je jediným zariadením na zhodnocovanie odpadov na území obce.

K zriadeniu zberného dvora sa vzťahuje povinnosť obce zaviesť vhodný systém zberu odpadov, konkrétne v § 39 ods. 5 písm. a) a to nasledovne „zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s týmto zákonom vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia

priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu“. Podľa § 2 ods. 15 zákona o odpadoch zariadením na zber odpadov nie je miesto na ukladanie odpadov podľa § 39 zákona o odpadoch, t. j. miesta určené obcou na ukladanie komunálnych odpadov alebo ich oddelených zložiek a drobných stavebných odpadov. Takými miestami sú napr. kontajnerové stojiská či zberný dvor, ale obec musí vo VZN určiť, že ide o miesta, kde sa tento odpad môže ukladať.

2.4.2. Zariadenia na zneškodňovanie odpadov

Zariadenie na zneškodňovanie odpadov podľa zákona je také zariadenie, ktoré je určené na výkon aspoň jednej činnosti uvedených v prílohe č. 3 zákona o odpadoch (D1 až D15), ktoré je tvorené technickou jednotkou so súborom strojov a zariadení prevádzkovaných podľa dokumentácie k nim, pričom činnosti nimi vykonávané navzájom súvisia a majú technickú nadväznosť, ak je takéto zariadenie vzhľadom na jeho konštrukčné riešenie pevne spojené so stavbou , alebo aj priestor v ktorom sa takéto zariadenie nachádza.

Na území obce takéto zariadenie sa nenachádza.

2.4.2.1. Skládka odpadov

Skládkovanie odpadov je ukladanie odpadov na skládku odpadov. Odpady, ktoré sa zneškodňujú skládkovaním, sa ukladajú na skládky odpadov troch tried:

- skládky odpadov na interný odpad
- skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný
- skládky odpadov na nebezpečný odpad

Skládka odpadov je podľa zákona o odpadoch definovaná, ako miesto so zariadením na zneškodňovanie odpadov , kde sa odpady trvalo ukladajú do zeme alebo na povrchu zeme, ale za skládku odpadov sa považuje aj miesto, na ktorom pôvodca odpadu vykonáva zneškodňovanie svojich odpadov na mieste vzniku (interná skládka), ako aj miesto , ktoré sa dlhšie ako jeden rok používa na dočasné uloženie odpadu.

Skládky predstavujú stále nevyhnutné zariadenie na nakladanie s odpadmi a predstavujú v súčasnosti stále najpoužívanejší spôsob zneškodňovania odpadov. Sú to stavby slúžiace na zneškodňovanie odpadu, ktoré minimalizujú negatívny vplyv uloženého odpadu na životné prostredie. Zároveň spĺňajú všetky požiadavky európskej a slovenskej legislatívy súvisiace s problematikou skládkovania odpadov.

Obec Zemné je akcionárom spoločnosti STKO N – 14, a.s. Neded, t.j. skládky odpadov , ktorá sa nachádza v okrese Šala, v katastrálnom území obce Neded, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1996. Skládka sa nachádza mimo zastavaného územia. Skládka je určená len na zneškodňovanie nie nebezpečných odpadov.

Zoznam preberateľných odpadov:

- 04 01 09 Odpady z vypracúvania a apretácie,
- 17 01 07 Zmesi betónu tehál a obkladačiek,
- 17 01 04 Zmiešané odpady zo stavieb,
- 17 05 06 Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05,
- 20 03 01 Zmesový komunálny odpad,
- 20 03 03 Odpady z čistenia ulíc,
- 20 03 07 Objemový odpad.

3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu

Kedže POH SR na roky 2006-2010 nebol rozpracovaný na nižšie úrovne vyhodnocuje sa Program odpadového hospodárstva obce Zemné do roku 2005. Vyhodnotenie POH obce do roku 2005 sa sústreďuje na **plnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov tohto programu** a jeho **záväznej a smernej časti** a vyúsťuje do **identifikácie nedostatkov infraštruktúry odpadového hospodárstva na území obce**.

POH obce do roku 2005 stanovil množstvo kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov pre celkové nakladanie s odpadmi, ako aj pre vybrané prúdy odpadov. Výber komodít pre záväznú časť POH obce Zemné do roku 2005 zohľadnilo vtedajšiu právnu úpravu v odpadovom hospodárstve a požiadavky smerníc EÚ pre odpadové hospodárstvo, ktoré ešte vtedy neboli transponované do právnej úpravy SR. Ciele zhodnocovania a zneškodňovania odpadov boli stanovené pre nasledovné komodity:

1. Opotrebované batérie a akumulátory
2. Odpadové oleje
3. Opotrebované pneumatiky
4. Odpady z viacerých kombinovaných materiálov
5. Elektronický šrot
6. Odpady z polyetyléntereftalátu
7. Odpady z polyetylénu
8. Odpady z polypropylénu
9. Odpady z polystyrénu
10. Odpady z polivinylchloridu
11. Odpady zo žiariviek s obsahom ortuti
12. Odpady z papiera
13. Odpady zo skla
14. Staré vozidlá
15. Biologicky rozložiteľné odpady.

Kvalitatívne vyjadrené ciele POH do roku 2005 boli len čiastočne splnené. Hierarchia riadenia odpadového hospodárstva bola nasledovná:

- prevencia vzniku komunálnych odpadov
- znižovanie nebezpečných vlastností komunálnych odpadov
- materiálové zhodnotenie komunálnych odpadov
- energetické zhodnotenie komunálnych odpadov
- bezpečné zneškodňovanie komunálnych odpadov.

Všeobecne sa dá konštatovať, že sa zlepšil stav riadenia odpadového hospodárstva a zlepšil sa aj proces dodržiavania právnych predpisov. Mechanizmus kontroly v záväznej časti POH do roku 2005 nebol vypracovaný ani zavedený v postačujúcej miere. Priama informačná kampaň a monitoring boli zavedené až v rámci projektu výstavby zberného dvora a kompostárne až po roku 2009. Uvedením do prevádzky doplnkového systému zberu vybraných zložiek komunálneho odpadu, a to zberného dvora „ekodvora“ a nového zariadenia na zhodnocovanie BRO, komunitnej kompostárne v roku 2011 umožnil preniesť do praxe vhodné riadenie odpadového hospodárstva a dodržiavanie základných princípov riadenia odpadového hospodárstva.

Kvalitatívne ciele POH boli zamerané na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ktoré tiež boli splnené len čiastočne, aj tie len v oblasti materiálového zhodnocovania.

Tab. 8 Vznik odpadov a ich zhodnocovanie a zneškodňovanie stanovené na rok 2005

	Množstvo odpadov		Zhodnocované materiálové		Zhodnocované energeticky		Zneškodňované spaľovaním		Zneškodňované skládkovaním		iné	
	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
nebezp. odpad	3	0,8	2,1	70	-	-	-	-	0,15	5	0,75	25
ostatný odpad	387	99,2	135,45	35	-	-	-	-	251,55	65	-	-
spolu	390	100	137,55	-	-	-	-	-	251,7	-	0,75	-
	t	%	t	%	t.	%	t	%	t	%	t	%
opot. batér. a akumul.	1	100	0,95	95	-	-	-	-	0,5	5	-	-
odpadové oleje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
opotrebov. pneumatiky	0,5	100	0,45	90	-	-	-	-	0,05	10	-	-
odpad z viacvrstv. komb.mat.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
elektronický šrot	1	100	0,5	50	-	-	-	-	0,4	40	0,1	10
odpady z PET	5	100	4	80	-	-	-	-	0,5	10	0,5	10
odpady z PE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady z PP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady z PS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady z PVC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady zo žiaroviek	0,5	100	0,27	55	-	-	-	-	0,2	40	0,03	5
odpady z papiera	7	100	5,95	85	-	-	-	-	1,05	15	-	-
odpady zo skla	4	100	3,6	90	-	-	-	-	0,2	5	0,2	5
staré vozidlá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BRO	116	100	40,6	35	-	-	-	-	75,4	65	-	-

Tab. 9 Vznik odpadov a ich zhodnocovanie a zneškodňovanie dosiahnuté v roku 2005

	Množstvo odpadov		Zhodnocované materiálové		Zhodnocované energeticky		Zneškodňované spaľovaním		Zneškodňované skládkovaním		iné	
	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
nebezp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zvláštny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ostatný	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nebezp. *	1	0,4	0,13	13	0	0	0	0	0,5	50	0,37	37
ostatný *	329	99,6	38,04	11,5	0	0	0	0	290,96	88,5	0	0
spolu	330	100	38,17	-	0	-	0	-	291,46	-	0,37	-
	t	%	t	%	t.	%	t	%	t	%	t	%
opot. batér. a akumul.	0,8	100	0,5	62,5	-	-	-	-	0,3	37,5	-	-
odpadové oleje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Program odpadového hospodárstva obce Zemné na roky 2011-2015

opotrebov. pneumatik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpad z viacvrstv. komb.mat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
elektronický šrot	1	100	0,13	13	-	-	-	-	0,5	50	0,37	37
odpady z PET	4,2	100	2,2	52	-	-	-	-	2	48	-	-
odpady z PE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady z PP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady z PS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady z PVC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady zo žiaroviek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpady z papiera	4	100	2,95	73	-	-	-	-	1,05	27	-	-
odpady zo skla	2	100	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-
staré vozidlá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BRO	65	100	24	36,9	-	-	-	-	41	63,1	-	-

Podmienky na rozšírenie a zvýšenie účinnosti separovaného zberu zhodnotiteľných odpadov obce boli vytvorené so spracovaním projektu a následnou výstavbou „Ekodvora a kompostárne“ až v roku 2010-2011. Do roku 2005 materiálové zhodnocovanie dosiahlo len v priemere 12%-ný podiel, kým v roku 2012 už dosiahlo 25,64 %, avšak plánované percento do roku 2005 , t.j. 35% sa obci nepodarilo splniť ani do roku 2012.

Tak isto ani plánovaný podiel kompostovania komunálnych, biologicky rozložiteľných odpadov nie je splnený. Zhodnocovanie BRO v roku 2005 dosiahol len 24%, avšak oproti roku 2000, kedy celkové množstvo BRO bolo zneškodňované skládkovaním, je to pozoruhodné zlepšenie nakladania s BRO. Od roku 2011 (od uvedenia do prevádzky kompostárne) sa tento stav postupne zlepšuje.

Jedine pri nakladaní s odpadmi z obalov – odpady z PET a odpadmi z papiera sa dosiahli lepšie výsledky oproti roku 2005. Hodnoty sa približovali k výhľadovým cieľom. Od roku 2011 sa ďalej zvýšilo materiálové hodnotenie odpadov z obalov, a tak postupne sa znižuje ich zneškodňovanie skládkovaním.

Opatrenie bodu D. POH do roku 2005 bolo splnené. Separovaný zber v obci je zabezpečený od roku 2003. Pôvodne sa separovali 4 – 5 druhov komodít (odpady z papiera, odpady z PET, sklo, opotrebované batérie a akumulátory a biologicky rozložiteľný odpad). Do roku 2012 sa zvýšil počet druhov separovaných odpadov na 16. Do systému separovaného zberu je zapojených už vyše 50 % obyvateľov. Všeobecné záväzné nariadenie obce z roku 2004 zaviedlo vhodný systém zberu komunálneho odpadu zabezpečuje a dáva finančnú motiváciu občanom obce na zapojenie sa do separovaného zberu.

Realizáciou výstavby „Ekodvora a kompostárne“ v roku 2011 dosiahla infraštruktúra odpadového hospodárstva obce požadovanú úroveň, a tak požiadavky na zabezpečenie dodržania základných princípov riadenia odpadového hospodárstva definované v POH do roku 2005 sú dané. Od doby uvedenia do prevádzky zberného dvora je zabezpečená pravidelná osвета a informovanosť občanov.

4. Závazná časť POH obce Zemné

Závazná časť Programu odpadového hospodárstva Obce Zemné na roky 2011 – 2015 je strategickým dokumentom, ktorý stanovuje ciele pre odpadové hospodárstvo do roku 2015 a vo všeobecnej rovine navrhuje opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov. Závazná časť POH sa takisto zaoberá zodpovednosťou za realizáciu navrhovaných opatrení a kampaňami na zvyšovanie povedomia a poskytovanie informácií. Do záväznej časti sú tiež premietnuté princípy riadenia odpadového hospodárstva a je vypracovaná a členená v súlade s programom kraja a POH SR a ustanovením § 6 zákona o odpadoch.

POH SR na roky 2011 – 2015 zavádza do praxe hierarchiu odpadového hospodárstva popísanú európskou smernicou o odpadoch. Tá na prvé miesto kladie predchádzanie vzniku odpadov, nasleduje príprava na opätovné použitie, recyklácia, iné zhodnocovanie odpadov a až poslednom mieste je ich zneškodňovanie skládkovaním.

V odpadovom hospodárstve je potrebné uplatňovať princípy blízkosti, sebačinnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov okrem všeobecne zavedeného princípu „znečisťovateľ platí“.

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov. K tomu je potrebné:

- zaviesť opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a na podporu opätovného použitia výrobkov,
- zaviesť integrované systémy nakladania s odpadmi v obci, ktoré by boli spojené s racionálnym využitím energie vyrobenej z odpadov,
- zaviesť podporu používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály,
- zvýšiť mieru materiálového zhodnocovania odpadov a energetického zhodnocovania odpadov.

V súlade s POH kraja a POH SR na roky 2011-2015 sa stanovujú ciele pre nasledovné prúdy odpadov:

- Komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady
- Biologické odpady
- Elektroodpad
- Odpady z obalov
- Opatrebované batérie a akumulátory
- Opatrebované pneumatiky
- Stavebný a demolačný odpad
- Odpady z obsahom PCB a zariadenia kontaminované PCB
- Odpadové oleje.

4.1. Ciele pre vybrané prúdy odpadov

Pre vybrané prúdy odpadov sú v súlade s požiadavkami európskej legislatívy stanovené nasledovné špecifické ciele.

4.1.1. Komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Pre komunálne odpady sú stanovené nasledovné ciele v zmysle požiadaviek novej rámcovej smernice o odpadoch:

- do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35 % hmotnosti vzniknutých odpadov.

Pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady sú stanovené nasledovné ciele , ktoré vychádzajú z Vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, ktorou bola transponovaná k smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov:

- do roku 2013 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995,
- do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 45 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995,
- do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35% z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.

4.1.2. Biologické odpady

Biologické odpady sú definované v novej rámcovej smernice o odpade a na základe tejto smernice sú stanovené nasledovné ciele:

- zaviesť separovaný zber biologických odpadov s cieľom vykonávať kompostovanie alebo anaeróbne spracovanie odpadu; v prípade odpadov z potravín zabezpečiť zhodnotenie 90 % vzniknutých odpadov a z toho 80% využiť na výrobu bioplynu a 20% na výrobu kompostu;
- spracúvať biologický odpad spôsobom, ktorý spĺňa vysokú úroveň ochrany životného prostredia;
- zvýšenie podielu zhodnocovania čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody za účelom zlepšenia pôdnych vlastností najmenej na 85% z celkového množstva vzniknutých čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody, teda na úrovni približne 100 000 ton.

4.1.3. Elektroodpad

Cieľom odpadového hospodárstva v oblasti nakladania s elektroodpadom (elektrických a elektronických zariadení) v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/96/ES z 27. januára 2003 o odpade z elektrických a elektronických zariadení je:

- dosiahnuť, aby sa ročne vyzbieralo najmenej 4 kg elektroodpadov z domácností na jedného obyvateľa, ktoré množstvo bude odovzdané do systému spätného odberu a oddeleného zberu ;
- zabezpečiť plnenie nasledovných ročných limitov zhodnotenia a recyklácie elektroodpadov (tab. č. 10).

Tab. 10 Limity pre zhodnotenie elektroodpadu a opätovné použitie a recyklácie komponentov, materiálov a látok

Kategória elektroodpadu		Limit v % pre zhodnotenie elektroodpadu	Limit v % pre opätovné použitie a recyklácia komponentov, materiálov a látok
1.	Veľké domáce spotrebiče	80	75
2.	Malé domáce spotrebiče	70	50
3.	Informačné technológie a komunikačné zariadenia	75	65
4.	Spotrebná elektronika	75	65
5.	Svetelné zdroje	70	50
6.	Plynové výbojky	70	80
7.	Elektrické a elektronické nástroje (s výnimkou veľkých stacionárnych priemyselných nástrojov)	70	50
8.	Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	70	50
9.	Prístroje na monitorovanie a kontrolu	70	50
10.	Predajné automaty	80	75

4.1.4. Odpady z obalov

Pre odpady z obalov je v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/12/ES z 11. februára 2004, v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/20/ES z 9. marca 2005 a v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 219/2009 z 11. marca 2009 záväzný nasledovný ročný limit zhodnotenia recyklácie odpadov z obalov (tab. 11):

Tab. 11 Záväzné limity pre rozsah zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov

Obalový materiál ¹	Záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov obalov (%)		Záväzné limity pre rozsah recyklácie odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov (%)	
	2011	2012 a nasledujúce roky	2011	2012 a nasledujúce roky
Papier	65	68	58	60
Sklo	50	60	50	60
Plasty	45	48	40	45
Kovy	50	55	50	55
Drevo	25	35	15	25
Spolu	56	60²	50	55³

¹ Za obaly z jedného materiálu sa považujú obaly, v ktorých jeden obalový materiál tvorí aspoň 70 % hmotnosti obalu

² Vzťahuje sa na zabezpečenie celkového zhodnotenia alebo spálenia v spaľovniach s energetickým zhodnocovaním najmenej 60 % hmotnosti odpadov z obalov k celkovej hmotnosti obalov uvedených na trh alebo použitých na balenie alebo plnenie výrobkov do obalov najneskôr do 31. decembra 2012

³ Vzťahuje sa na zabezpečenie celkovej recyklácie najmenej 55 % hmotnosti odpadov z obalov k celkovej hmotnosti obalov uvedených na trh alebo použitých na balenie alebo plnenie výrobkov do obalov najneskôr do 31. decembra 2012.

Pre odpady z obalov zo skla a kovov sú limity zhodnocovania a recyklácie zákonite identické (energetické zhodnotenie nie je možné). Pre odpady z obalov papiera, plastov a dreva sa pripúšťa na plnenie limitov zhodnocovania týchto materiálov aj uplatnenie energetického zhodnotenia v zmysle prijatého opatrenia.

4.1.5. Použité batérie a akumulátory

Pre použité batérie a akumulátory sú dané nasledovné ciele v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a o použitých batériách a akumulátoroch:

- dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov 25 % do 26. septembra 2012 a 45 % do 26. septembra 2016; pre automobilové a priemyselné batérie a akumulátory 96 % až 98 %.
- dosiahnuť minimálnu recyklačnú účinnosť:
 - a) 90 priemerných hmotnostných percent olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov;
 - b) 75 priemerných hmotnostných percent niklovo-kadmiových batérií a akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov
 - c) 60 priemerných hmotnostných percent ostatných použitých batérií a akumulátorov;
- Pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich spracovanie u autorizovaného spracovateľa.

4.1.6. Opatrebované pneumatiky

Pre opotrebované pneumatiky sa stanovili ciele v zmysle požiadaviek smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov, ktorá je premietnutá v § 18 ods. 3 písm. g) bod 4 zákona o odpadoch, a týka sa skládkovania opotrebovaných pneumatík:

- žiadne skládkovanie opotrebovaných pneumatík
- zhodnocovanie opotrebovaných pneumatík pre rok 2015.

Na základe vyhodnotenia plnenia cieľov POH SR na roky 2006 – 2010 je zrejmé, že v súčasnosti sú na Slovensku vybudované dostatočné kapacity na zhodnocovanie pneumatík do výšky 70% hmotnosti všetkých opotrebovaných pneumatík. V roku 2009 sa zneškodňovalo iba niečo viac ako 3% opotrebovaných pneumatík. Preto je reálne stanoviť nasledovné ciele zhodnocovania opotrebovaných pneumatík pre rok 2015 (tab.12).

Tab. 12 Záväzné limity zhodnocovania a recyklácie opotrebovaných pneumatík

Činnosť	Limit činnosti % hmotnosti vzniknutého odpadu
Zhodnocovanie materiálové (recyklácia)	50%
Zhodnocovanie energetické	do 45%
Iné spôsoby nakladania s výnimkou skládkovania	do 5%

4.1.7. Stavebný odpad a demolačný odpad

Pre stavebný a demolačný odpad sú stanovené nasledovné ciele:

- do konca roka 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 17 05 04 zemina a kamenivo kategórie O) najmenej na 35% hmotnosti vzniknutého odpadu.

4.1.8. Odpady s obsahom PCB a zariadenia kontaminované PCB

Ciele pre odpady s obsahom polychlórovaných bifenylov a zariadenia kontaminované polychlórovanými bifenyli vychádzajú z požiadaviek smernice Rady č. 1996/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodňovaní polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov (PCB/PCT) a požiadaviek Štokholmského dohovoru :

- do konca roka 2015 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2028 zabezpečiť environmentálne prijateľné nakladanie s odpadom kvapalín a zariadení kontaminovaných PCB s obsahom viac ako 0,005 percenta PCB,
- do konca roka 2015 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2025 zabezpečiť identifikáciu, označenie a zneškodnenie zariadení obsahujúcich:
 - a) viac ako 10 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov,
 - b) viac ako 0,05 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov,
 - c) viac ako 0,005 % PCB a s objemom väčším ako 0,05 litra.

4.1.9. Odpadové oleje

Odpadové oleje sú vymedzené v § 42 ods. 1 zákona o odpadoch. Vznikajú vyradením motorových, prevodových, hydraulických, turbínových, elektroizolačných, teplonosných a iných olejov z prevádzky po skončení doby ich životnosti.

Režim osobitného nakladania s odpadovými olejmi upravuje najmä § 42 ods. 4 zákona o odpadoch, v ktorom sa ustanovuje pre držiteľa odpadových olejov povinnosť prednostne zabezpečiť ich zhodnotenie regeneráciou, ak je to technicky, ekonomicky a organizačne možné. Je zakázané ich vypúšťanie do povrchových vôd, podzemných vôd do kanalizácie, a akékoľvek uloženie či vypúšťanie do pôdy ich zostatkov po spracovaní.

Ciele v oblasti nakladania s odpadovými olejmi nie sú v právnej úprave SR a EÚ kvantifikované. To znamená, že nie sú ustanovené záväzné limity pre materiálové zhodnocovanie (regeneráciu) a energetické zhodnocovanie odpadových olejov. Z uvedených dôvodov sú ciele stanovené na základe východiskového stavu, ku ktorému SR dospela na konci programového obdobia POH SR na roky 2006 – 2010.

Pri stanovení cieľov zhodnocovania odpadových olejov sa vychádzalo zo skutočnosti, že v SR sú vybudované dostatočné kapacity, takže materiálové zhodnocovanie zostáva prioritou aj pre obdobie rokov 2011 – 2015. Na základe vyššie uvedeného sú stanovené ciele na rok 2015 nasledovne:

Tab. 13 Limity energetického a materiálového zhodnocovania odpadových olejov

Činnosť	Limit činnosti % hmotnosti vzniknutého odpadu
Zhodnocovanie materiálové	60%
Zhodnocovanie energetické	40%

4.2. Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva

Opadové hospodárstvo sa už spravuje prostredníctvom rozsiahlej regulácie, naďalej však zostávajú možnosti ďalšieho zlepšenia nakladania s veľkými tokmi odpadov. Hospodársky rast a rozvoj sú stále sprevádzané zvyšujúcim sa množstvom odpadu spôsobujúceho zbytočné straty materiálu a energie, environmentálne škody a negatívne účinky na zdravie a kvalitu života. Strategickým cieľom je znížiť tieto negatívne vplyvy premenou obce na „recyklujúcu spoločnosť“, ktorá efektívne hospodári so zdrojmi.

4.2.1. Opatrenia na minimalizáciu vplyvov odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie

Na dosiahnutie všeobecných cieľov dodržiavania hierarchie odpadového hospodárstva, predchádzania vzniku odpadov, obmedzovania ich množstva a znižovania nebezpečných vlastností odpadov je potrebné zohľadniť všeobecné zásady ochrany životného prostredia, ako sú zásada obozretnosti a zásada trvalej udržateľnosti. Takisto je potrebné zohľadniť technickú uskutočniteľnosť a ekonomickú životaschopnosť, ochranu zdrojov, životného prostredia a zdravia ľudí.

Pri nakladaní s odpadmi je potrebné zohľadňovať zásadu blízkosti, aby sa pokiaľ je to ekonomicky možné eliminovali možné negatívne vplyvy prepravy predovšetkým nebezpečných odpadov do vzdialených zariadení na nakladanie s odpadmi. Ďalšou zásadou, ktorá by mala byť zohľadnená, je zásada sebestačnosti predovšetkým v oblasti zneškodňovania odpadov.

Pri budovaní a prevádzkovaní zariadení na nakladanie s odpadmi je potrebné uprednostňovať moderné a perspektívne technológie, ktoré spĺňajú požiadavky najlepších dostupných techník (Best Available Techniques - BAT) a najlepších environmentálnych postupov (Best Environmental Practices – BEP), ktoré budú minimálne ovplyvňovať životné prostredie v zmysle legislatívy EÚ tak, aby výrazným spôsobom nezaťažoval podnikateľskú sféru.

Základné opatrenia na realizáciu cieľov pri minimalizácii vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie:

- podporovať miestnych podnikateľov pri zavádzaní nových technológií, ktoré sú založené na báze málo odpadových alebo čistejších technológií;
- v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva spaľovať komunálne odpady v zariadeniach s energetickým využitím;
- využívanie kampaní na plnenie cieľov POH kvalitne organizovaných s ohľadom na jednotlivé cieľové skupiny, miestne podmienky a predmet kampane;

4.2.2. Opatrenia na podporu opätovného použitia recyklácie komunálnych odpadov

V POH sú stanovené ciele pre nakladanie s komunálnymi odpadmi v súlade s novou rámcovou smernicou o odpade. Podľa tejto smernice je potrebné prijať opatrenia na podporu recyklácie vysokej kvality, a za týmto účelom je potrebné zaviesť systémy triedeného/separovaného zberu tak, aby sa plnili potrebné kvalitatívne normy pre príslušné oblasti recyklácie. Čl. 3 bod 10 smernice definuje „triedený zber“ ako zber, pri ktorom sa tok odpadu delí podľa typu a charakteru odpadu, aby sa uľahčilo špecifické spracovanie odpadu.

Konkrétne to znamená, že do roku 2015 musia obce zaviesť triedený/separovaný zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo a tiež do roku 2015 sa musia obce zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na celkovo 35 % podľa hmotnosti.

Na dosiahnutie cieľov pre nakladanie s komunálnymi odpadmi v súlade snovou rámcovou smernicou o odpade je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- informovať svojich občanov o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva;
- pripraviť návrh systému financovania separovaného zberu zložiek komunálneho odpadu
- zaviesť účinný separovaný zber kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad v súlade so Stratégiou znižovania ukladania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na skládky odpadov schválenou uznesením Vlády SR č. 904/2010 zo dňa 15.12.2010;
- separačné systémy technicko-organizačne optimalizovať na miestne podmienky určujúce zloženie komunálneho odpadu (v závislosti od druhu bytovej výstavby).

4.2.3. Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre vybrané prúdy odpadov

V ďalšom budú uvedené opatrenia na podporu plnenia cieľov pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady, biologické odpady, elektroodpady, odpady z obalov, použité batérie a akumulátory, opotrebované pneumatiky, stavebný odpad a demolačný odpad, odpady s obsahom PCB a zariadenia kontaminované PCB a odpadové oleje.

Na dosiahnutie stanovených cieľov pre jednotlivé prúdy odpadov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- **Komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady a biologické odpady**
 - zefektívniť systém separovaného zberu komunálnych odpadov prostredníctvom zvyšovania zapojenia obyvateľstva do separovaného zberu a zvyšovaním informovanosti, osvetovej a propagačnej činnosti
 - zefektívniť separovaný zber kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad
 - podľa potreby zvýšiť kontajnerovú kapacitu a technické vybavenie zberného dvora
- **Elektroodpady**
 - zlepšiť systém oddeleného zberu elektroodpadu prostredníctvom spolupráce s výrobcami
 - zvyšovať informovanosti občanom o možnostiach spätného odberu elektroodpadu
 - zvyšovať informovanosti občanov o zákaze zmiešavania predovšetkým malých domácich spotrebičov s komunálnym odpadom

- **Odpady z obalov**

- pre odpady z obalov a odpady z výrobkov z papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov uprednostňovať materiálové zhodnotenie
- energetické zhodnocovanie obmedzovať na prípady kontaminovaných materiálov z obalov (15 01 10)
- pre odpady z dreva uplatňovať energetické zhodnocovanie, (využiť drevnú hmotu ako palivo)
- podporovať výrobu tuhých alternatívnych palív z odpadov z obalov a z výrobkov papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov, tam kde nie je možná recyklácia
- predpoklady zvyšovania miery zhodnocovania odpadov z obalov zlepšovať kvalitnými plánmi prevencie výrobcov obalov

- **Použité batérie a akumulátory**

- zaviesť systém oddeleného zberu a spätného odberu použitých prenosných batérií a akumulátorov
- pravidelne informovať občanov a spôsobe a mieste odovzdania použitých prenosných batérií a akumulátorov

- **Staré vozidlá**

- informovať občanov o miestach na odovzdávanie starých vozidiel

- **Opotrebované pneumatiky**

- zlepšiť systém zberu opotrebovaných pneumatík

- **Stavebný odpad a odpad z demolácií**

- nekontaminovanú pôdu a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál vykopaný počas stavebných prác nepovažovať za odpad (ak sa materiál použije na účely výstavby v prirodzenom stave)
- podporovať výstavbu a prevádzku zariadení na zhodnocovanie stavebných a demolačných odpadov
- pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, stavebné materiály a výrobky, pri ktorých výrobe bol zhodnotený odpad (materiálovo alebo energeticky) za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné výrobky pripravené zo stavebných a demolačných odpadov; túto požiadavku zahrnúť do podmienok verejného obstarávania

- **Odpady s obsahom PCB a zariadenia kontaminované PCB**

- vypracovať projekty zamerané na stratégiu, zber, dekontamináciu a zneškodnenie odpadov s obsahom PCB, napr. z prostriedkov európskych fondov alebo Environmentálneho fondu

- **Odpadové oleje**

- zvyšovať množstvo vyzbieraných odpadových olejov
- zaviesť oddelený zber odpadových olejov podľa ich druhov

5. Smerná časť POH obce Zemné

Plánovanie rozvoja infraštruktúry odpadového hospodárstva na roky 2011 – 2015 nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 – 2013. Tento strategický dokument bol vypracovaný v súlade s nariadeniami Európskej únie k štrukturálnym fondom a Kohéznejmu fondu a bol schválený vládou SR dňa 6. decembra 2006 a Európskou komisiou dňa 17. augusta 2007.

Rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva sa realizuje v rámci Operačného programu Životné prostredie, prioritnej osi 4.

V súlade s POH kraja a s POH SR pre obec aj naďalej môžeme zovšeobecniť a zahrnúť nasledovné základné princípy riadenia odpadového hospodárstva :

- zlepšovať technické vybavenie zariadenia pre zber vybraných zložiek komunálneho odpadu (zberného dvora)
- zvyšovať efektívnosť zberových systémov s väčším počtom separovaných zložiek komunálneho odpadu
- technicko-organizačne doriešiť systém zberu nebezpečných zložiek komunálnych odpadov, aby sa zabránilo ich ukladaniu na skládky, ako súčasť zmesového komunálneho odpadu

5.1. Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

V súčasnosti na Slovensku existujú dostatočné kapacity na zhodnocovanie niektorých prúdov odpadov, predovšetkým elektrozariadení, starých vozidiel, odpadových olejov, opotrebovaných pneumatík, odpadov z obalov (vrátane kapacít na spracovanie niektorých plastových odpadov), železného šrotu, hliníkového šrotu, olovených a prenosných batérií a akumulátorov, odpadov s obsahom ortuti, odpadov z viacvrstvových kombinovaných materiálov (nápojových obalov) a odpadového skla:

- **pre tieto druhy odpadov je potrebné zefektívniť systém zberu**
- **zvyšiť kapacity na zhodnocovanie stavebného odpadu a demolačného odpadu a zlepšiť systém ich zberu**

Z hľadiska potrieb vybudovania nových kapacít na zhodnocovanie odpadov je najviac problémovou oblasťou zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov. Zákon o odpadoch podporil budovanie tzv. komunitných (malých) kompostární.

Plánovaný rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre obdobie rokov 2011 - 2015 vychádza z inventarizácie zariadení na nakladanie s odpadmi a súvisiacej infraštruktúry k 31.12.2010. Na základe vyhodnotenia plnenia cieľov POH obce do roku 2010 vyplynula potreba predovšetkým zlepšenia systému zberu a triedeného zberu odpadov, ako aj potreba vybudovania zariadenia na zhodnocovania BRO na území obce. V roku 2011 bol vybudovaný nový zberný dvor na vytriedené zložky komunálneho odpadu a komunitná kompostáreň na zhodnocovanie BRO v rámci Operačného programu ŽP, prioritnej osi 4. S názvom operačného cieľa: Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu.

Projekt bol v súlade s legislatívou Slovenskej republiky, a to so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch, ktorá definuje základné záväzky v oblasti zhodnocovania a zneškodňovania odpadov, ktoré projekt rešpektoval v plnej miere a bol v súlade aj so zákonom č.24/2004 Z. z., ktorá ukladá obciam povinnosť podľa § 39 odsek 3: „Obec okrem povinností podľa §19 ods. 1 a 2 povinná zavedením vhodného zberu odpadov: a zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s týmto zákonom vrátane

zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu.

Projekt pritom bol v súlade aj so záväzkami vyplývajúcimi z legislatívy EÚ a bol zameraný na separovaný zber a zvýšenie množstva separovaných odpadov, na výrazné zníženie množstva BRO (teda obmedzením vzniku skleníkových plynov) v komunálnych odpadoch a to jeho separovaným zberom a kompostovaním

Zámer projektu bol v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR 2011-2015, ktorá stanovuje zvýšenie materiálového zhodnotenia odpadov a to podporou projektov zameraných na separovaný zber odpadov, ako aj projektov zameraných na materiálové zhodnocovanie BRO prideleným finančnej podpory z prostriedkov v EÚ (ERDF). Ďalej stanovuje opatrenia v oblasti separovaného zberu odpadov – celoplošne rozšíriť separovaný zber odpadov s čo najväčším počtom separovaných zložiek, zaviesť separovaný zber BRO.

Projekt napomáha k naplneniu cieľov POH obce 2011-2015:

- **organizovať separovaný zber v komunálnej sfére tak, aby sa dosiahli pokroky v úrovni separácie odpadov zlepšovanie logistiky systémov separovaného zberu podľa miestnych podmienok (komplexné systémy zberu),**
- **zvyšovať zapojenie občanov do separovaného zberu zlepšovaním informovanosti a zvyšovaním ich environmentálneho povedomia,**
- **do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 45 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.**

Projekt podporuje aj ciele POH SR na všetkých úrovniach, hlavne záväzkov separovaného zberu jednotlivých zložiek odpadov, ktorá je základom ich materiálového zhodnotenia.

5.2. Zariadenia na zneškodňovanie odpadov

Najrozšírenejší spôsob zneškodňovania komunálnych odpadov z obce je aj naďalej skládkovanie. **Obec bude naďalej vyvážať tento odpad na skládku STKO N-14 Neded.**

Problémy nakladania predovšetkým s komunálnymi odpadmi sa musia riešiť naďalej dôsledným triedením v mieste vzniku. K vytvoreniu trvalo udržateľného stavu je nevyhnutné separovanie zložiek komunálneho odpadu v čo najväčšej možnej miere a znížiť tak množstvo vyprodukovaného KO na minimum, t.j. znížiť množstvo nevyužitelných odpadov, ktoré budú ekologicky zneškodnené na riadenej skládke.

5.3. Systém zberu odpadov

Zber odpadu je časťou manažmentu odpadového hospodárstva urbanizovaného celku, pričom dôležitú úlohu tu zohrávajú lokálne podmienky. Jednotlivé oblasti, ktoré manažment zberu odpadu riadi súvisia predovšetkým :

- s množstvom vyprodukovaných odpadov,
- so zložením odpadov (aj z hľadiska komodít),
- so spôsobom zberu odpadov (beznádobový, nádobový),
- s prepravou odpadov (zbernými vozidlami),
- so zhodnocovaním odpadov,
- a so zneškodňovaním odpadov.

Obec zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území za účelom ich zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch.

V rámci zavedeného systému zberu odpadov

- zabezpečuje a dáva do prenájmu občanom zberné nádoby o objeme 110 l a 120 l, a podľa potreby právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov podnikajúcich na území obce 1 100 l maloobjemové kontajnery.
- pre nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom slúži systém množstvového zberu komunálnych odpadov
- zber a odvoz komunálneho odpadu je uskutočňovaný týždenne, podľa harmonogramu zberu z domácností na príslušný kalendárny rok
- prepravu komunálneho odpadu vykonáva oprávnený subjekt v zmysle „Zmluvy o dielo“ uzavretou medzi Obcou Zemné a príslušným subjektom
- Zmesový komunálny odpad vzniknutý na území obce sa zneškodňuje na skládke spoločnosti STKO N-14 , a. s. v k. ú. Obce Neded, ktorej je obec spoluvlastníkom a akcionárom.

V rámci obce je systém oddeleného zberu a spätného odberu odpadov je zavedený kontajnerový systém zberu a kalendárový zber v rámci ktorého :

- obec zabezpečuje zber triedeného drobného stavebného odpadu. Za drobný stavebný odpad na území obce Zemné sa považuje odpad, ktorý vznikne pri rekonštrukcii domov, bytov a pri bežných udržiavacích prác na vykonanie ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie a nesmie obsahovať nebezpečné látky. Jednotlivé kusy drobného stavebného odpadu nesmú presahovať 15 kg. Držiteľ stavebného odpadu je povinný tento najprv vytriediť a použiteľnú časť zhodnotiť. Množstvo vytriedeného drobného stavebného odpadu, ktoré obec prevezme od občana je 500 kg na osobu/rok
- obec zabezpečuje zber a kompostovanie BRO – zelený odpad.
- obec zabezpečuje odber BRKO a odber použitých rastlinných olejov (jedlých olejov a tukov) pre organizácie obce cez oprávnené spoločnosti podľa § 15 zákona o odpadoch. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré prevádzkujú reštauračné zariadenie alebo zariadenie spoločného stravovania na území obce sa musia o svoj BRKO postarať sami a to podľa príslušných ustanovení zákona o odpadoch
- obec zabezpečuje bezplatný zber PET fliaš uložených v plastových vreciach priamo z domácností, od podnikateľov a právnických osôb mesačne raz
- objemné odpady sa na území obce zbierajú dvakrát do roka (na jar a na jeseň). Termín zberu objemného odpadu je vyhlásený v predstihu v miestnom rozhlase a na internetovej stránke obce
- na území obce je zakázané ukladať elektroodpad na verejné priestranstvá a zmiešavať s komunálnym odpadom. Na zberný dvor môžu občania vyvážať bezplatne vyradené elektrické a elektronické zariadenia (20 01 36) – nefunkčné elektrospotrebiče a elektrické káble bez obsahu nebezpečných látok
- na území obce sa zabezpečuje zber a preprava nebezpečného odpadu 2x ročne. Prepravu a zneškodňovanie nebezpečného odpadu zabezpečuje pre obec výhradne oprávnená organizácia, ktorá je držiteľom autorizácie(§ 8 zákona o odpadoch). Právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia si zneškodňovanie nebezpečného odpadu zabezpečujú na vlastné náklady v súlade s uzatvorením zmluvou s príslušnou oprávnenou organizáciou
- odpady z cintorína sa zhromažďujú do veľkoobjemového kontajnera pristaveného pri miestnych cintorínoch. Do kontajnerov nie je povolené ukladať zvyškový komunálny

odpad a iné druhy odpadov, ktoré nepochádzajú z cintorína. Zabezpečenie kontajnera a jeho vyprázdnenie zabezpečuje obec

- použité a nepotrebné lieky majú občania možnosť bezplatne odovzdať v lekárni

Tieto systémy sú na území obce účinne zavedené, avšak je potrebné zamerať na zvýšenie miery separácie zložiek komunálneho odpadu a v súlade s platnou legislatívou zvyšovať ich efektívnosť a sprísniť mechanizmy kontroly na dodržiavanie zákazov.

6. Financovanie a rozpočet odpadového hospodárstva

Manažment odpadového hospodárstva teda predstavuje sled operácií, ktoré vznikajú tvorbou odpadu u producenta a končia v mieste spracovania respektíve v mieste zneškodnenia odpadu. V rámci jednotlivých operácií je možné za finančne najnáročnejšiu činnosť považovať odvoz odpadu, kde náklady na odvoz predstavujú až 70 % z celkových nákladov potrebných na odstraňovanie odpadov. Voľba systému zhromažďovania a zneškodňovania odpadu závisí od štruktúry sídiel, topografie územia, dopravy, množstva a druhu odpadov.

Moderné odpadové hospodárstvo obcí, v ktorom má významnú úlohu triedenie komunálneho odpadu a jeho recyklácia, si vyžaduje jednak nemalé finančné prostriedky na jeho zabezpečenie, a tiež zmenu v myslení a návykoch producentov odpadu – domácností.

Do rozvoja separovaného zberu na Slovensku v súčasnosti veľmi nepriaznivo zasiahla finančná a následne hospodárska kríza, čo sa prejavilo znižovaním výroby a zmenšením dopytu po základných surovinách i druhotných surovinách získaných separovaním odpadu. Dôsledkom toho je prudký pokles cien druhotných surovín, čím sa stáva separácia a následný predaj triedeného odpadu menej výnosným a zber a separovanie tak prestávajú byť pre zúčastnené subjekty zaujímavé. Keďže obce na Slovensku pokrývajú výdavky na separovanie odpadu najmä z financií získaných z predaja druhotných surovín, vzniká riziko, že väčšina z nich nebude mať na rozvoj separovania v blízkej budúcnosti dostatok finančných prostriedkov. Od januára 2010 musia všetky mestá a obce povinne separovať štyri zložky komunálneho odpadu (papier, plast, sklo, kov). Pôvodne mali separovať aj biologicky rozložiteľný odpad, vzhľadom na svetovú hospodársku a finančnú krízu sa táto ich povinnosť presunula až na rok 2013.

Odpadové hospodárstvo v každej obci musí byť v súlade so zákonom o odpadoch, Programom odpadového hospodárstva a zároveň je upravené Všeobecne záväzným nariadením obce. Široký záber kompetencií v tejto oblasti možno zvládnuť len prostredníctvom vhodných prístupov manažmentu obce. Náklady na zber, prepravu, spracovanie a expedíciu komunálneho odpadu sú vysoké, preto je táto oblasť aj finančne náročná. Jednou z možností ako znižovať náklady v riadení odpadového hospodárstva je separovanie odpadu, ktoré je finančne zvýhodňované.

Obec Zemné pri realizovaní cieľov a opatrení POH vychádza z identifikácie svojich finančných zdrojov a z následného odhadu predpokladaných výdavkov v plánovacom období. Finančné prostriedky v systéme odpadového hospodárstva obce pochádzajú predovšetkým z verejných zdrojov. Sú to finančné prostriedky:

- z Operačného programu Životné prostredie, v ktorom sa sústreďujú prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, zo štátneho Environmentálneho fondu
- z miestnych poplatkov za komunálne odpady a za drobné stavebné odpady.

Financovanie odpadového hospodárstva predpokladá použitie finančných prostriedkov zdrojov aj súkromné zdroje, ktorými sú:

- Recyklačný fond
- Prostriedky sústredené v kolektívnych organizáciách a oprávnených organizáciách
- Súkromné zdroje pôvodcov a držiteľov odpadov

V rámci bežných výdavkov za nakladanie s odpadmi pre obce existujú dva zdroje financovania :

- a) z miestneho poplatku
- b) z rozpočtu obce nad rámec miestneho poplatku

Náklady na činnosti nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi hradí obec z miestneho poplatku podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady, okrem prípadov, kedy občan umiestni odpad na nehnuteľnosti v rozpore so zákonom o odpadoch a okrem nákladov na systém oddeleného zberu odpadu z elektrozariadení (ďalej len "elektroodpad") z domácností (§54a ods. 4). Výnos miestneho poplatku sa použije výlučne na úhradu nákladov spojených s nakladaním s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi, najmä na ich zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie.

Obec rešpektuje princíp „znečisťovateľ platí“ systémom poplatkov za odvoz a skládkovanie KO. V súčasnosti obec využíva kombinovaný systém poplatkov: stanovila si základnú výšku poplatkov za rok pre občanov, právnické osoby a zariadenia, pričom uplatňuje aj systém poplatkov za každú plnú nádobu v týždni. Systém kombinovaných poplatkov pokrýval väčšinu výdavkov za odvoz a skládkovanie KO do konca roku 2006. V roku 2007 sa však výdavky obce za odvoz KO výrazne zvýšili, nakoľko odberatelia zvýšili cenu za odber, práve v dôsledku zníženia množstva vyprodukovaného KO obcou.

Výšku poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území Obce Zemné stanovuje obec v osobitnom všeobecne záväznom nariadení Obce Zemné o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Obec Zemné napriek tomu v minulosti nezvýšila poplatok za KO, pretože separácia obyvateľmi je úspešná, množstvo separovaných odpadov sa stále zvyšuje. Obec tak motivuje svojich občanov v pokračovaní separácie a v nemalej miere vytvára sociálne únosný systém poplatkov aj pre ekonomicky slabšie skupiny. Princíp „znečisťovateľ platí“ sa uplatňuje aj v prípade ukladania KO v katastri obce ilegálne, ktorá je a bude aj naďalej sankcionované pokutami vyplývajúcimi z právnych predpisov.

K vytvoreniu trvalo-udržateľného stavu realizácia projektu „ekodvora kompostárne“ bola nevyhnutná, ktorý umožnil by separovať zložky odpadu v čo najväčšej možnej miere, znížiť tak množstvo vyprodukovaného KO na minimum a pokrytie prevádzku eko dvora.

Tab. 14 Finančné ukazovatele odpadového hospodárstva

ROK	Náklady na obstaranie infraštruktúry odpadového hospodárstva		Bežné náklady na odpadové hospodárstvo	Príjmy z odpadového hospodárstva	Nepokryté náklady z príjmov v %
	z iných zdrojov	z toho zo zdrojov obce			
2005	114 817	21 875	55 998	31 036	44,57
2006	103 299	7 037	51 052	26 256	48,57
2007		17 194	67 550	25 758	61,86
2008		13 278	66 122	36 414	44,92
2009		12 468	63 800	28 878	54,73
2010	91 888	16 754	59 273	29 961	49,45
2011	275 645	32 067	95 548	38 461	59,74
2012	213 120	11 240	98 488	49 397	49,84

Bežnou praxou obcí vo financovaní odpadového hospodárstva je dopĺňanie rozpočtu odpadového hospodárstva priamo z rozpočtu obce, teda nad rámec príjmov z poplatkov za komunálny odpad. Z tabuľky 14 je zrejmé, že obec Zemné v sledovanom období dopĺňala v priemere 51 – 52 % nákladov spojených s nakladaním KO z rozpočtu obce pretože príjmy z miestnych poplatkov nepokryjú reálne náklady spojené s nakladaním s komunálnymi odpadmi na území obce.

V období rokov 2011 – 2015 sa očakáva legislatívna úprava, ktorá bude znamenať zvýšenie sadzby pre výpočet poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov, čo spôsobí ešte vyššie náklady spojené so skládkovaním odpadov a tak sa ráta s následkom, že odpady budú vo väčšej miere zhodnocované. Z tohto dôvodu aj pre obec vyplýva potreba zvýšenia sadzby miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, aby motivovala poplatníkov na obmedzovanie vzniku odpadov, smerovanie odpadov na následné zhodnocovanie odpadov ako druhotných surovín. Nárast poplatkov je navrhnutý od roku 2015.

Na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (v znení neskorších predpisov) majú obce právo vyberať poplatky za nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi od občanov a od právnických osôb, ktoré užívajú nehnuteľnosti na území obce. V zmysle tohto právneho predpisu si obec stanoví výšku poplatku vo svojom všeobecne záväznom nariadení na príslušný rok. Tieto kolíšu od 5 do 40 eur v závislosti od veľkosti obce, spôsobu konečného zneškodnenia odpadov, ako aj od spôsobu zabezpečenia separovaného zberu zložiek komunálnych odpadov. Sadzby poplatku v obci Zemné boli stanovené v súlade s § 78 zákona o odpadoch pri dolných hraniciach, t. j. 6,00 eur na jeden rok na osobu, ktoré bude nutné si prehodnotiť vzhľadom na vyššie uvedené finančné ukazovatele.

Na Slovensku je celkovo niekoľko miest a obcí, ktoré sa svojej úlohy patróna nad komunálnym odpadom zhostili na výbornú. Výsledky za posledné roky nám ukazujú, že pokiaľ je záujem riešiť túto problematiku, nájdu sa aj vhodné cesty k dosiahnutiu cieľov. Jednou z týchto obcí, ktorá považuje nakladanie s odpadmi za jednu z najdôležitejších činností samosprávy, je aj obec Zemné, ktorá začala riešiť svoje problémy s odpadmi už od roku 2007. Víziou obce bol pre najbližšie obdobie zabezpečiť vybudovanie zberného dvora, udržať pozitívny vývoj v separovaní odpadu, zaviesť množstvový zber a aktívne zapájať občanov do boja proti čiernym skládkam. Tento cieľ sa podaril obci splniť v roku 2011.

My všetci ako pôvodcovia odpadu, či držiteľia odpadu si musíme uvedomiť, že samotné nakladanie s odpadmi a finančná náročnosť tohto procesu v obci sa nezaobíde bez participácie občanov na znižovaní nákladov na vývoz a uskladnenie odpadov. Veľkou mierou môžu občania prispieť k úspore obce aj sledovaním svojho okolia. Vytvorenie čiernej skládky je jednoduché a rýchle, ale jej odstránenie je finančne náročné a v konečnom dôsledku túto činnosť musia zaplatiť všetci občania. Obec je povinná odstrániť čiernu skládku komunálneho odpadu na jej území na vlastné náklady. Tieto sa potom premietnu do výšky poplatku pre každého jedného občana, nakoľko poplatok za smeti by mala byť vypočítaná na základe výdavkov na odpadové hospodárstvo obce v uplynulom roku.